
Kyrkomötet Kyrkolivsutskottets betänkande 2015:18

Riktlinjer för församlingars arbete för och med utsatta EU-migranter

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2015:96, Riktlinjer för församlingars arbete för och med utsatta EU-migranter. Utskottet är positivt till motionärens tanke att underlätta arbetet med utsatta EU-migranter, men anser inte att riktlinjer är rätt verktyg för detta. Utskottet föreslår därför kyrkomötet att avslå motionen men att ge kyrkostyrelsen i uppdrag att fortsätta utveckla arbetet med erfarenhetsutbyte och verktyg på området samt att göra det känt i Svenska kyrkan.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:96.
2. Kyrkomötet beslutar att med anledning av motion 2015:96 uppdra till kyrkostyrelsen att fortsätta utveckla sitt arbete med erfarenhetsutbyte och verktyg kring fattiga EU-migranter samt att göra verksamheten känd för dem som arbetar med fattiga EU-migranter inom Svenska kyrkan.

Motionens förslag

Motion 2015:96 av Anna Ekström m.fl., Riktlinjer för församlingars arbete för och med utsatta EU-migranter

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att ta fram riktlinjer för församlingars arbete för och med utsatta EU-migranter.

Bakgrund

En stor del av de EU-migranter som tigger i Sverige är romer, en grupp som under århundraden har varit utsatt för diskriminering och social exkludering i Europa. Fattigdom och arbetslöshet är utbredd och utbildningsnivån är generellt låg inom denna grupp.

Svenska kyrkan har på församlingsnivå ett omfattande diakonalt arbete som vill lindra nöd och stå upp för människors rätt.

Befintligt stödmaterial

Svenska kyrkan arbetar på flera olika sätt för att förbättra situationen för utsatta EU-migranter. Den nationella nivån har sammanställt en rapport, *Svenska kyrkans arbete med och för utsatta EU-migranter – lägesrapport december 2014*, som beskriver den verksamhet som pågick i många församlingar under hösten 2014.

I rapporten kommer det fram att många församlingar gör konkreta insatser, som mat- eller kläutdelning, tillfälliga övernattningsplatser, duschmöjligheter, hjälp till självförsörjning eller upplåtande av plats för husvagnsuppställning. Även insamlingsarbete, hjälp vid myndighetskontakt, skolundervisning och påverkansarbete förekommer.

Rapporten beskriver hur en församling kan arbeta med utsatta EU-migranter. Den innehåller även tips om andra organisationer som arbetar med målgruppen samt lagar och regler som är bra att känna till.

Stöd till församlingarnas arbete med utsatta EU-migranter finns på såväl Svenska kyrkans intranät internwww.svenskakyrkan.se/migration/fattiga-eu-migranter som Svenska kyrkans externa webbplats www.svenskakyrkan.se/eu-migranter. Där finns t.ex. svar på vanliga frågor såsom vem det är som tigger, varför de kommer just nu, om verksamheten är organiserad, hur vi som kyrka kan hjälpa såväl här i Sverige som i hemländerna.

På intranätet finns även stödmaterial från 2012, *Vägledning för flykting-, integrations- och migrationsfrågor för dig som arbetar i en församling i Svenska kyrkan*.

Annat arbete

Växjö pastorat har i samarbete med flera församlingar och stift, den nationella nivån samt externa aktörer sökt medel från en europeisk fond (FEAD). Projektet de sökt medel för handlar om nationell samordning av det arbete med utsatta EU-medborgare som görs av Svenska kyrkan, dess samarbetsorganisationer, representanter för andra organisationer inom civila samhället samt det offentliga. Svar på ansökan kommer under hösten 2015.

Tidigare behandling i kyrkomötet

Under 2014 års kyrkomöte behandlade Kyrkolivsutskottet en motion 2014:62 om fattiga EU-migranter. Motionärerna föreslår att kyrkomötet ska ge kyrkostyrelsen i uppdrag att utarbeta en policy för bemötande av fattiga EU-migranter.

Kyrkolivsutskottet skriver i sitt betänkande KI 2014:7 att det kommer förfrågningar till nationell nivå från församlingar när det gäller tiggande romer men med det arbete som redan pågår och de insatser som planeras under verksamhetsperioden finns det inte något behov av en särskild policy för bemötande av fattiga EU-migranter. Utskottet föreslog därför att motionen skulle avslås. Kyrkomötet följde utskottets förslag.

Under överläggningen i plenum kom förslag om att kyrkomötet med anledning av motionen skulle göra ett uttalande om fattiga EU-migranter. Kyrkomötet biföll förslaget och den 19 november 2014 gjorde kyrkomötet ett uttalande för att lyfta den svåra situationen för fattiga EU-migranter. I uttalandet uppmanas

- Sveriges kommuner att ta sitt ansvar för människor i nöd och att i samråd med frivilligorganisationer och kyrkor hitta modeller som förbättrar situationen för fattiga EU-migranter som vistas i kommunen
- Sveriges regering och riksdag att verka för att minska fattiga EU-migranters utsatthet, både genom att kraftfullt agera inom EU och genom att tydliggöra och respektera EU-migranters mänskliga rättigheter, särskilt barnens rättigheter.

Utskottets förslag:

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:96
2. Kyrkomötet beslutar att med anledning av motion 2015:96 uppdra till kyrkostyrelsen att fortsätta utveckla sitt arbete med erfarenhetsutbyte och verktyg kring fattiga EU-migranter samt att göra verksamheten känd för dem som arbetar med fattiga EU-migranter inom Svenska kyrkan.

Utskottet ser inte behov av bindande riktlinjer för samtliga församlingar och stift för arbetet med EU-migranter. Förhållanden ser olika ut i landet och riktlinjer skulle begränsa församlingarnas flexibilitet i sitt arbete. Däremot delar utskottet motionärens tanke att man lokalt ska kunna dra nytta av det arbete, erfarenheter och tankar som redan finns på annat håll.

Ett sådant arbete med erfarenhetsutbyte, verktyg, vägledning m.m. pågår redan och det uppmärksammas i bakgrundstexten till betänkandet. Utskottet ser mycket positivt på detta arbete och vill uppdra åt kyrkostyrelsen att fortsätta i samma anda. Utskottet vill också lyfta fram vikten av att uppmärksamma det goda arbete som görs och lyfta fram vikten av att göra det känt för alla dem som arbetar med frågorna inom Svenska kyrkan.

Uppsala den 24 september 2015

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Sofia Rosenquist, ordförande

Sigurdur Hafthorsson, sekreterare

Beslutande: Sofia Rosenquist, ordförande, Marie Nielsén, Daniel Larson, Birgitta Lindén, Ronny Hansson, Kekke Paulsson, Niklas Grahn, Katarina Glas, Berit Simonsson, Anna-Karin Westerlund, Gunilla Eldebro, Elisabeth Rydström, Niklas Larsson, Torbjörn Arvidsson och Marja Sandin-Wester.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Sara Waldenfors, Monica Lindell Rylén, Stefan Grundberg, Camilla Persson, Evy Annér, Nasrin Sjögren, Elisabeth Sandberg Kullenberg, Ulla Littgren, Jerker Schmidt, Stig Eriksson, Anders Ahl, Ylva Wahlström, Karin Janfalk och Styrbjörn Granquist.

Biskoparna Fredrik Modéus och Johan Tyrberg har deltagit i utskottets överläggningar.